

HAAKSBERGEN OMMETJE VELDMAAT

ROUTE 9 km

Eeuwenoud boerenlandschap, afgewisseld met heidevelden, vennetjes, mooie kleinschalige bossen. Tot in de 17e eeuw was dit gebied onherbergzaam. Rond 1615 werd in het Stepelerveld een stukje grond ontgonnen om als weidegrond of hooimaat te dienen. Zo kreeg deze 'maat in het veld' de naam 'Veldmaat'.

Deze route is gemaakt door Gerard Vaanhold

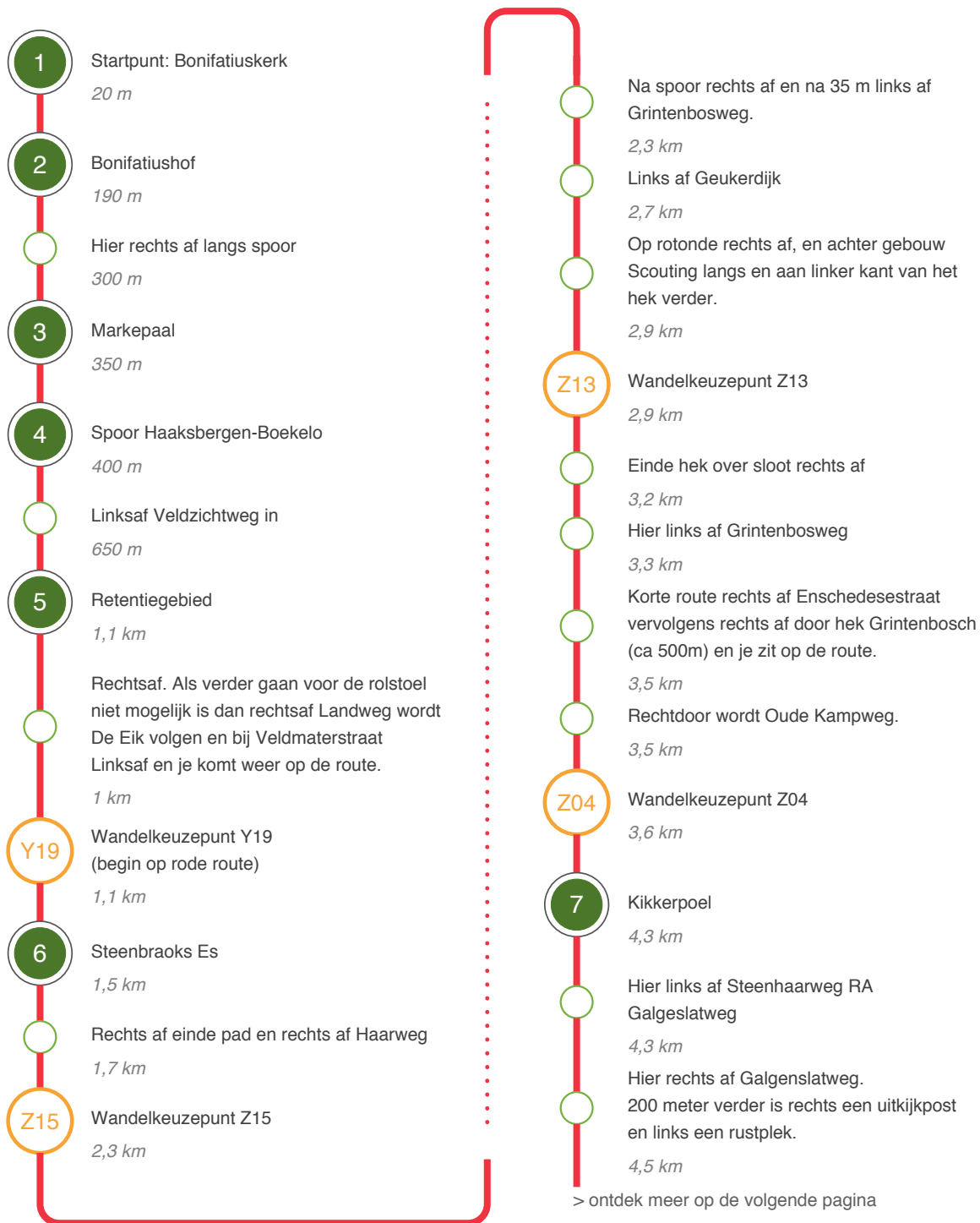
Haaksbergen Ommetje Veldmaat

Haaksbergen Ommetje Veldmaat

Hoe kom ik bij het startpunt?

Begin van de route is voor langs het winkelcentrum. Volg de gele pijl met daarop een voetje. Hoek Veldmaterstraat/Geukerdijk 7481 HT Haaksbergen

Vervolg route

Einde van de route

Haaksbergen Ommetje Veldmaat

9 km

1

Startpunt: Bonifatiuskerk

Start: Bonifatiuskerk

Deze kerk is in 1934 gebouwd. De uit Friesland afkomstige Jetze Brandsma werd ruim één jaar voor de bouw tot bouwpastoor benoemd, samen met twee kerkmeesters. Als patroonheilige werd de H.H. Bonifatius en Gezellen gekozen.

Standbeeld van bouwpastoor Jetze Brandsma (1888-1963) geschonken door de ondernemers van de Veldmaat.

Architect en aannemers

De bouwtekening van de kerk en pastorie werd gemaakt door architect Sluimer uit Enschede. Aannemers Ter Brake en Holweg uit Lichtenvoorde zorgden voor de uitvoering. De eerste steen werd gelegd op 10 september 1933 en op 14 mei 1934 werd de nieuwe kerk ingewijd door deken A. Weijnenborg

2007 Standbeeld Jetze Brandsma.

1934
De Kerk
nadert zijn
voltooiing
met op de
voorgond het
huis van
Bargerink.

Bonifatiushof

Bonifatiushof

Op deze plak - Bonifatiushof - stond in 1903 de openbare lagere school. In 1927 werd het een katholieke school en de openbare school verhuisde naar de Geukerdijk - nu een scoutingvereniging.

Bonifatiuschool-hof

Hieronder een beeld van het vroegere schoolgebouw met rechts het oudste gedeelte met vier klaslokalen. Het gebouw bood in de loop der jaren o.a. onderdak aan Cremersmaten, Stichting Lokale Omroep (Stiloh), Mavoschool, Turks Cultureel Centrum en politie.

Het oude Bonifatius tableau is nu te zien bij de Ludgerusschool.

Eerste Schoolklas

De eerste schoolklassen uit 1903. J. Luif uit Amsterdam was het eerste hoofd van de school, opgevolgd door J Uiterhoeve, naar wie ook een straat is vernoemd.

3

Markepaal

Markepaal

25 m links aan het voetpad staat een Markepaal van Bentheimer zandsteen die in 1780 is geplaatst om de grens aan te duiden tussen de marke Holthuizen-Eppenzolder en de marke Haaksbergen-Honesch.

4

Spoor Haaksbergen-Boekelo

Lokaalspoorweg

Bijna alle lokaalspoorwegen zijn inmiddels opgedoekt, maar het lijntje Haaksbergen - Boekelo is behouden gebleven. Van eind maart tot en met oktober kun je nog wekelijks met de stoomtrein mee.

<https://www.museumbuurtspoorweg.nl>

*De eerste schoolklas van de O.L. School in De Veldmaat in 1903.
De leerling in de tweede rij van onder, tweede jongen van links (met horlogeketting) is
Gerhard ter Braak (1890-1911).*

Retentiegebied

Waterberging

Dit terrein is bestemd voor waterberging. Tegelijkertijd is het een leuk recreatiegebied. Zo kun je o.a. via een touw het pondje naar de andere trekken.

Oeverzwaluwwand

Ook is er een speciale oeverzwaluwwand met nestgaten geplaatst. In de zomer zie je zwaluwen af- en aanvliegen. Ook veel eenden voelen zich hier thuis.

Steenbraaks Es

Hondenveld

Het 'woeste' gebied dat hier lag, werd door de buurt ingericht: een hondenuitlaatplek, een bloemenweide voor bijen en buurtkinderen kunnen zich vermaken met fietscrossen, hutten bouwen en - als er sneeuw ligt - sleetje rijden van de heuvel.

Kikkerpoel

Kikkerpoel

De eigenaar van deze grond heeft de kikkerpoel gegraven. In dit gebied zijn meerdere poelen te vinden, o.a. om de kleine watersalamander, kamsalamander en hopelijk in de toekomst ook de felgroene boomkikker een veilige plek te bieden. Tegenover de poel lag vroeger een woonwagenkamp.

Steenhaar Galgeslatweg

Steenhaar Galgeslatweg in 2023

Een 'Haar' is een hoge, schrale zandrug in een heideveld. Het vennetje (vroeger groter) bij de Steenhaar is voor sommige omwonenden ook nog bekend als schaatsvijver.

Schaatsen

In de periode 1950 - 1960 is hier veel geschaatst. De samensteller van deze route schaatste hier zelf ook vaak, samen met klasgenoten.

Harrevelderschans

Harrevelderschans

Aan de rechterkant op de foto ligt de in 1642 gevondene schans. Of deze ooit is gebruikt, is niet bekend. De oudste benaming is 'Haxbergsche schanse'.

Afweergeschut

Tijdens de tweede wereldoorlog stond op deze plek afweergeschut en werden hier schietoefeningen gehouden (zie ook het informatiebord bij de ingang).

Gentiaanblauwtje

Buurserzand

Het Buurserzand is een prachtig nat heidegebied met vennetjes, stuifzandheuvelds en bos. Op deze vochtige heide groeit het zeldzame plantje 'klokjesgentiaan'. Het gentiaanblauwtje is een vlindersoort die de gentiaanplant nodig heeft voor haar voortplanting.

Gentiaanblauwtje

Door het verdwijnen van natte heide heeft deze vlinder het moeilijk in Nederland. Natuurmonumenten (beheerder van Buurserzand) treft maatregelen om de heide in stand te houden. Zo wordt o.a. jonge aanplant verwijderd. Inmiddels is het gentiaanblauwtje hier weer in flinke aantallen te vinden!

Galgenslat

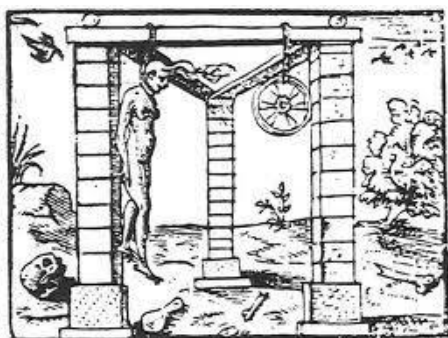

Galgenslat

Het Galgenslat ligt aan de rand van het Buurserzand en bestaat uit heide en bos, met daarin een paar vennetjes (een 'slat' is een waterplas op de heide).

Rechtspraak

Vroeger werd op deze plek recht gesproken. De galg heeft er tot ongeveer 1800 gestaan. De rechtspraak door de Franse onderdrukkers werd in 1795 anders ingericht.

12

Waarveldweg

R.K. kerkhof 't Waarveld

Aan de linker hand is het RK kerkhof Het Waarveld. Hier is ook parkeergelegenheid.

13

Nieuwe natuur

Particulier enthousiasme

Een nieuw gegraven poel, ophopingen en een paadje met een uitkijkpunt; een enthousiaste buurtbewoner heeft hier voor nieuwe natuur gezorgd! Hier kun je zien hoe de natuur zich ontwikkelt.

Vleermuizenbunker

In de takkenrillen vliegen winterkoninkjes en roodborstjes op zoek naar voedsel. Ook kleine zoogdieren vinden er een plek. Verder is er een bunker geplaatst voor vleermuizen.

14

Opvallende woning

Morgensterweg

Hier een opvallend woning; door het schilderwerk lijkt het net een kabouterhuis.

15

Grintenbosch

Engelse landschapsstijl

Rond 1850 kocht familie Jordaan hier een stuk heide, voormalige markegrond. Hendrik Jordaan (zoon van Derk Jordaan, oprichter van textielfabriek Jordaan), liet een park in Engelse landschapsstijl aanleggen en plantte een bos aan, inclusief de statige beukenlaan.

Natuuronderwijs

Jan Leppink schok het bos in 2002 aan Natuurmonumenten. Tegenwoordig krijgen schoolkinderen hier voorlichting over de natuur, o.a. over planten en vogels die hier voorkomen.

Grintenbosch

Bij deze locatie hoort een videofragment. Bekijk dit via de website of de mobiele app.

